

N:o 29.

Af herr **Ryding**, om uppehållande af talmansbefattning vid samtidigt inträffande förfall för talman och vice talman i någon af Riksdagens kamrar.

Vid förlidet års riksdag voro samtliga ledamöter i både konstitutionsutskottet och Riksdagen ense derom, att saknaden af föreskrift om huru förfaras skall i händelse af samtidigt inträffande förfall för såväl talmannen som vice talmannen i en af Riksdagens kamrar lätt kan förorsaka betänkliga rubbningar i Riksdagens verksamhet.

Till förebyggande af dylika rubbningar föreslogs, att antalet vice talmän skulle bestämmas till två för hvardera kammaren; men vid ärendets behandling i Riksdagen uppstod den principiella meningsskiljaktighet emellan kamrarne, att Första Kammaren ansåg, det Konungen skulle ega att för hvardera kammaren utnämna talmannen och de begge vice talmännen, under det att Andra Kammaren ville åt Riksdagens kamrar, hvar för sig, vindicera denna rätt; och förföll sålunda det väckta ändringsförslaget.

Behofvet af en föreskrift för ofvan nämnda fall kvarstår likväl allt fortfarande; och då det icke är antagligt, vare sig att Första Kammaren skall nu, mera än tillföre, vilja beröfva Konungen all rätt att nämna kamrarnes talmän och vice talmän, eller att Andra Kammaren skall vilja ingå på en förändring, hvarigenom, för att begagna en dess ledamots ord, det skulle blifva icke mindre än sex personer i Riksdagen, hvilka erhöle en sådan särskild utmärkelse från Konungens hand, måste, för att målet skall kunna ernås, en sammanjemkning försökas emellan de skiljaktiga meningarne.

I sådant hänseende har jag tänkt mig såsom en lämplig utväg, att Konungens rätt, sådan den genom nu gällande grundlagsstadganden är bestämd, qvarstode orubbad, men att ett tillägg antoges, hvarigenom föreskrefves, att vid samtidigt inträffande förfall för både talmannen och vice talmannen i en af Riksdagens kamrar kammaren egde utse en af dess öfrige ledamöter att fungera såsom talman, till dess förfallet upphört för någondera af de utaf Konungen nämnde, samt att valet företoges under ordförandeskap af den i kammaren närvarande ledamot, som bevisat de flesta riksdagarne och, der två eller flere ledamöter deltagit i lika många riksdagar, den af dem, som vore till lefnadsåren äldst.

Genom en sådan föreskrift skulle dessutom vinnas en, så vidt på talmansplatsen beror, fullständig säkerhet för göromålens obehindrade gång, hvilket deremot icke vore fallet, om det af Första Kammaren vid sistlidet års riksdag bifallna ändringsförslag blefve lag. Det är t. ex. långt ifrån oantagligt, att under en sådan epidemi, som nyligen varit i landet herskande, en kammares såväl talman som begge vice talmän samtidigt kunde af sjukdom blifva förhindrade att i kammaren iakttaga inställelse.

Med den åsigt, konstitutionsutskottet redan uttalat om behöfligheten af en förändring i grundlagens hithörande paragrafer, torde ett ytterligare förslag i ämnet vara att förvänta från utskottet. För att emellertid betrygga ett dylikt förslags framläggande och på samma gång gifva utskottet anledning att dervid taga i öfvervägande jemväl det sätt att lösa frågan, som här ofvan antydts, har jag velat väcka denna motion samt får alltså härmedelst vördsamt hemställa,

att Riksdagen må för sin del såsom tillägg till nu gällande stadganden om sättet för talmäns utseende besluta en föreskrift af det innehåll, jag tagit mig friheten framhålla, anhängande jag att få åt konstitutionsutskottet öfverlemna att, derest utskottet skulle i hufvudsak gilla mitt förslag, åt detsamma gifva den redaktion, som af utskottet pröfvas lämpligast.

Stockholm den 26 februari 1892.

Gustaf Ryding.